Tiivistelmä asukastilaisuuden keskusteluista

KESKUSTAN YLEISSUUNNITELMA JA SUUNNITTELUPERIAATTEET

Tule kysymään ja keskustelemaan keskustan yleissuunnitelmasta

27.10.2026 klo 17.30–19.30

Matkakeskuksen aula, Eteläinen Asemakatu 2

Keskustan yleissuunnitelman ja suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläolon aikana järjestettiin matalankynnyksen pienimuotoinen asukastilaisuus 27.10.2026 Matkakeskuksessa. Kaavoituspäällikkö Niina Matkala sekä kaavoitusarkkitehdit Aino Nissinen ja Janina Vuorinen olivat tavattavissa kaikille avoimessa tilaisuudessa. Tilaisuuden tarkoituksena oli tarjota kaupunkilaisille mahdollisuus vapaamuotoiseen keskusteluun, kysymysten esittämiseen sekä itsenäiseen aineistoon tutustumiseen yhdessä suunnittelijoiden kanssa. Tilaisuuteen osallistui 20 henkilöä.

Tilaisuuden alussa kaavoituspäällikkö Niina Matkala esitteli työn tarkoitusta ja tavoitteita, minkä jälkeen kaavoitusarkkitehti Aino Nissinen esitteli työn sisältöä. Kirjallisen palautteen jättämismahdollisuudesta muistutettiin ja ohjeistettiin. Keskustelu käynnistyi vilkkaasti ja jatkui aktiivisena tilaisuuden loppuun saakka.

<u>Granitin aukio ja torit</u>

- Torien ja aukioiden rooli herätti runsaasti keskustelua. Esitettiin kysymys, miksi kaupungissa tarvitaan useita toreja ja aukioita, ja todettiin, ettei kaikille niille nähdä käyttöä ainakaan nykymuodossaan. Toisaalta esitettiin tarve suurelle torille, johon tapahtumat mahtuvat. Keskustelussa kuitenkin todettiin, että kaupungista löytyy jo tällaisia paikkoja, esimerkiksi Messupuisto.

- Vanha tori (Kauppatori) on toteutettu hyvin ja on siinä mielessä toimiva, että se on rakennettu hyvin eikä siinä ole pinnan epätasaisuus- tai lammikoitumisongelmia. Vanhan torin todettiin olevan kuitenkin kovin hiljainen, ja siihen toivottiin uutta eloa.

- Esitettiin kysymys, voisiko Kauppatori säilyä torina ja Granitin aukio aukiona myös jatkossa. Kauppatorin täyttämiseen rakentamisella (vaihtoehto C) kohdistui myös huolta.

- Lisäksi kysyttiin, miksi tapahtumien määrä on vähentynyt keskustassa. Esimerkiksi Granitin kesäkeikkoja kaivattiin takaisin. Lisäksi Granitin aukioille toivotiin joulun aikaan torikojuja. Esimerkiksi nostettiin Tuomaan markkinat Helsingin Senaatintorilla.

- Tilaisuudessa esitettiin myös huolta sitä vaihtoehtoa kohtaan, jossa Ragnar Granitin aukio yhdistyisi Jukka Jalosen puistoon ja Valtakatu suljettaisiin liikenteeltä kokonaan. Ratkaisun nähtiin heikentävän kadun varrella sijaitsevien ravintoloiden ja liikkeiden toimintaedellytyksiä.

Kaavoituksen vastaus: *Torien ja aukioiden roolijako on herättänyt keskustelua vuorovaikutustilaisuuksissa. On pidetty tärkeänä, että ne on valittu kehityskohteiksi ja että toreille ja aukioille on esitetty erilaisia vaihtoehtoja. Onko tarkoituksenmukaista ylläpitää vajaakäyttöisiä kaupunkitiloja vai tulisiko niiden käyttötarkoitus ja tarpeellisuus arvioida uudelleen, jotta käytettävissä olevat resurssit voitaisiin kohdentaa entistä vaikuttavammin?*

Kaupunki on yksi tapahtumajärjestäjä monien joukossa. Kaupunki haluaa omien rajallisten resurssiensa puitteissa parantaa erilaisten ja erikokoisten tapahtumien järjestämistä keskusta-alueella, jotta yhä useamman olisi mahdollisuus toteuttaa oma tempauksensa tai tapahtumansa Riihimäen kaduilla, aukioilla ja toreilla. Tapahtumilla on suuri merkitys kaupunkikeskustan sekä koko kaupungin elinvoimaisuudelle.

<u>Rautatienpuisto ja Veturitallit</u>

- Rautatienpuiston suunnitelma herätti kysymyksen siitä, miksi aluetta kehitetään. Keskustelussa todettiin, ettei puistossa ole tällä hetkellä kohteita, joiden vuoksi siellä haluaisi käydä. Kysyttiin, miksi Rautatienpuistossa ei ole kahviloita.
- Lisäksi pohdittiin, miksi Veturitallien aluetta ei ole sisällytetty suunnittelun aluerajaukseen.

Kaavoituksen vastaus: *Rautatienpuisto on tärkeä osa keskusta-aluetta, ja sen takia nostettu yhdeksi kehittämiskohteeksi suunnitelmassa. Toiveita alueen kehittämisestä kaikkia kaupunkilaisia varten on saatu esimerkiksi Asemanseudun ja keskustan vision vuorovaikutustilaisuuksissa (2018–2019) tai Rakennetun ympäristön ohjelmaa (2018) laadittaessa. Yleissuunnitelman luonnoksessa Rautatienpuistoon on esitetty taiteen tuomista sen vetovoiman vahvistamiseksi.*

Veturitallien alue on jätetty suunnitelma-alueen rajauksen ulkopuolelle siitä syystä, että aluetta on kehitetty keskustan yleissuunnitelmaa edeltäneessä asemanseudun yleissuunnitelmatyössä. Tässä työssä kuitenkin huomioidaan näiden alueiden kytkeytyminen toisiinsa.

<u>Hämeenkatu välillä Keskuskatu–Kauppakatu</u>

- Luonnosaineistossa esitettyä ajatusta siitä, että Hämeenkadun ravintolat voisivat levittäytyä kävelykadulle terasseineen, kommentoitiin toteamalla, ettei Riihimäellä ole riittävästi ravintoloita tällaisen ratkaisun tueksi. Keskustelussa tehtiin myös huomio, että ihmiset eivät halua tulla keskustaan kahvittelemaan kalliilla hinnalla. Huolena esitettiin myös se, että kyseinen katujakso on varjoisa terassien kannalta.

- Keskustelussa kysyttiin, miksi kaupungin keskeisin katu halutaan katkaista kävelykaduksi. Useat osallistujat esittivät huolensa siitä, että Hämeenkatu muutettaisiin kävelykaduksi välillä Keskuskatu – Kauppakatu.

Kaavoituksen vastaus: *Hämeenkadun kävelykaduksi kaavoitetulla osuudella (väli Keskuskatu – Kauppakatu) on tällä hetkellä useita ravintoloita. Kävelykaduksi muuttaminen voi lisätä alueen houkuttelevuutta ravintola-alan yritysten näkökulmasta ja tukea uusien toimijoiden sijoittumista alueelle. Ilmastonmuutoksen ennakoidaan lisäävän hellejaksoja ja voimistavan kaupunkialueiden lämpösaarekeilmiötä, jolloin Hämeenkadun varjoisuus voi muodostua aiempaa merkittävämmäksi viihtyvyystekijäksi keskustassa. Keskusta-alueella on tarjolla myös aurinkoisempia terassipaikkoja, mutta tulevaisuudessa sekä varjoisten että aurinkoisten oleskeluympäristöjen saatavuus on tärkeää.*

Suunnittelun aikana saadussa palautteessa on esitetty myös toiveita ravintola- ja kahvilatarjonnan monipuolistamiseksi keskusta-alueella. Erityisesti on toivottu kahviloita, joilla olisi laajemmat aukioloajat. Kun kaupunkiympäristöä parannetaan tukemaan kahvila- ja ravintolapalveluiden toimintaedellytyksiä, luo se lähtökohtia keskustassa viihtymiselle ja siitä hyötyy myös muut alueella toimivat.

<u>Puuston merkitys keskustassa</u>

- Keskustelussa todettiin, että puut tuovat viihtyisyyttä ja varjoa. Toisaalta puiden lisäämisen tarve keskustassa kyseenalaistettiin. Esitettiin näkemys, että kaupungin puistot toimivat jo kaupunkilaisten oleskelutiloina, eikä puiden lisäämistä keskustassa nähty tarpeellisena.

- Kysyttiin, miksi Sampoaukiolle tulee sijoittaa puita, ja yleissuunnitelman havainnekuvissa niiden määrä vaikuttaa muutenkin vähäiseltä. Lasinpuhaltajanpuistossa (jo toteutettua) puiden kaatamista pidettiin huonona ratkaisuna. Toisaalta puistoa myös kehuttiin kauniiksi.

Kaavoituksen vastaus: *Puistot toimivat tärkeinä kaupunkikeskustan oleskelutiloina. Puistojen hoitoon kuuluu ajoittain puuston harventamista sekä uusien puiden istuttamista, jotta puisto voi säilyä elinvoimaisena ja hyväkuntoisena jatkossakin. Lämpösaarekeilmiön lieventämiseksi puiden istutus kaupunkikeskustaan on tärkeää jo nykyhetkellä. Puiden ja kaupunkivihreän tärkeys keskusta-alueelle ylipäätään vain korostuu tulevien vuosikymmenien aikana, jolle yleissuunnitelmaa laaditaan. Keskustan katutilojen viihtyisyyden parantaminen on tunnistettu keskeiseksi toimenpiteeksi keskustan vetovoiman lisäämiseksi. Katuvihreän lisääminen on sekä viihtyisyyttä lisäävä että ekosysteemipalveluja tukeva toimenpide, ja tästä on kyse suunnitelman luonnoksissa Sampoaukion kehittämiseksi. Yleissuunnitelma kuvaa kehittämisen päälinjat eikä lopullista toteutusta, ja näin ollen toteutussuunnittelun yhteydessä istutettavien puiden määrä voi osoittautua suuremmaksikin kuin mitä yleissuunnitelman kuvamateriaalissa on esitetty.*

Yrittäjät ja keskustan vetovoima

- Keskustelussa korostettiin keskustan vetovoiman vahvistamisen tarvetta sekä yrittäjien toimintaedellytysten tukemista. Keskustaan toivottiin kauppakeskusta. Toisaalta todettiin myös, että nykyisessä keskustan kauppakeskuksessa Majakassa ei ole riittävästi kävijöitä.

- Kausivalaistuksen nähtiin olevan erityisen tarpeellinen osa keskustan kehittämistä.

Kaavoituksen vastaus: *Yksi yleissuunnitelman keskeisistä tavoitteista on keskustan vetovoiman vahvistaminen tukemalla kivijalkaliiketoimintaa sekä kehittämällä yrittäjien toimintaedellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia. On tunnistettu, että nykyinen liikekeskusta on merkittävä osa kaupungin identiteettiä ja että sen kehittäminen tarjoaa mahdollisuuksia keskustan toimintaedellytysten vahvistamiseen. Siksi suunnitelmassa esitetyt kehittämistoimenpiteet ovat nykyistä kivijalkakeskustaa vahvistavia. Kausivalaistuksesta on tullut runsaasti palautetta hankkeen aikana pidetyissä työpajoissa, ja se onkin tunnistettu tärkeäksi osaksi keskustan viihtyisyyden lisäämistä. Yleissuunnitelmatasolla kausivalojen lisäämisen tavoite sisältyy suunnitelmaan.*

Pysäköinti

- Pysäköintipaikkojen merkitys keskustassa nostettiin esiin. Kauppakeskus Atomin runsasta pysäköintitilaa pidettiin hyvänä.

- Pysäköintilaitos keskusta-alueella nostettiin esiin varteenotettavana vaihtoehtona, mutta suunnitelmassa esitetty sijainti herätti epäilystä.

- Keskustelussa tuotiin esiin huoli siitä, että suunnitelmissa ei huomioida riittävästi väestön ikääntymistä. Keskustelussa korostettiin ikääntyneiden sekä liikuntaesteisille tarkoitettujen pysäköintipaikkojen huomioimista keskustan suunnittelussa.

Kaavoituksen vastaus: *Pysäköintipaikkojen, myös liikuntaesteisille tarkoitettujen pysäköintipaikkojen, riittävän määrän turvaaminen on tulevaisuudessakin tärkeää. Pysäköintilaitoksen rakentaminen on tuotu suunnitelmassa esiin vaihtoehtona keskusta-alueen pysäköinnin kehittämiseksi. Toisena vaihtoehtona luonnosaineistossa on esitetty pysäköintikaturatkaisuja, mikä tarkoittaa puolestaan eri liikkumismuotojen entistä tarkempaa yhteensovittamista ja myös kompromissien tekemistä siitä, miten niukkaa katutilaa jaetaan eri käyttäjien kesken.*

Väestön ikääntyminen on suunnitelman tärkeä lähtökohta, ja siksikin keskustan kävely-ympäristöjen parantaminen tulevaisuudessa on tunnistettu keskeiseksi toimenpiteeksi.

Kaupunkiympäristön pitää tukea kaikenikäisten omin voimin liikkumista. Se on tärkeää myös ikääntyvien toimintakyvyn ylläpidossa.

Liikenne

- Temppelikadun pyöräilyjärjestelyjä pidettiin epäonnistuneina. Keskustelussa kysyttiin, miksi pyöräilyn edellytyksiä parannetaan voimakkaasti. Lisäksi kommentointiin, että nykyisetkin keskustan pyöräkaistojen ovat vähäisellä käytöllä.

- Keskustan liikennevaihtoehdon A katsottiin ohjaavan liikennettä pois keskustasta, vaikka keskustaan tulisi päästä helposti.

- Vaihtoehdossa C esitetyn uuden rampin toteuttaminen herätti epäilystä.

- Pysäköintikatujen vinopysäköinti herätti keskustelua, koska ratkaisu johtaisi niukan katutilan takia kompromisseihin aina jonkun liikkumismuodon tai toiminnallisuuden kustannuksella.

Kaavoituksen vastaus: *Keskustan rajallinen tila edellyttää liikkumiseen, elinvoimaan, palveluihin, viihtyisyyteen ja kaupunkikuvaan liittyvien tavoitteiden yhteensovittamista. Temppelikadun ratkaisussa pyöräilykaista sijoittuu ajoradan reunaan rajautuen pysäköintipaikoille ja puille varattuun alueeseen. Ratkaisu rauhoittaa kävelylle tarkoitetun osuuden jalankulkijoille. Keskustan pyöräilyolosuhteet kehittyvät hanke kerrallaan. Tämänhetkinen tilanne on välivaihe ja keskustan pyöräiltävyys paranee katuremontti kerrallaan.*

Keskustan yleissuunnitelman tavoitteena on saada keskustasta kaikilla liikkumismuodoilla, myös pyörällä, saavutettava. Pyöräilyn kulkutapaosuus voi kasvaa merkittävästi, kun olosuhteita parannetaan. Suomen parhaimpiin pyöräilykaupunkeihin lukeutuvat Oulu ja Joensuu ovat tästä hyvä esimerkki.

Luonnosaineistossa esitetty vaihtoehto C:n ramppiratkaisu Kauppakadun ja Pohjoisen Rautatienkadun risteämäkohdassa olisi suuri muutos. Liikenteen kehittämistä varten on haluttu tarkastella aidosti erilaisia vaihtoehtoja, joista vaihtoehto C edustaa suurinta muutosta.

Hulevedet ja lumenkasauspaikat

- Keskustelussa kysyttiin, onko hulevesien hallinta huomioitu suunnitelmassa sekä onko keskusta-alueelle varattu riittävästi lumitilaa, jottei pysäköintipaikat vähenisi talviaikaan lumien sijoituspaikkana.

- Lisäksi kysyttiin, onko suunnittelijoilla riittävän selkeä käsitys tai visio yleissuunnitelmasta.

Kaavoituksen vastaus: *Hulevedet on huomioitu suunnitelmassa yleissuunnitelmatasoisesti. Suunnitelmassa ei ole esitetty katusuunnitelmatasoisia yksityiskohtia katujen poikkileikkauksista, vaan yleispiirteiset tilavaraukset eri toiminnoille. Esimerkiksi katujen erilliset lumitilavaraukset täsmentyvät yleissuunnitelman jälkeen laadittavissa katusuunnitelmissa. Lisäksi aukioiden ja torien avoimet tilat lisäävät keskusta-alueen muuntojoustavuutta ja voivat tarvittaessa toimia lumen väliaikaisina varastointipaikkoina.*

Suunnitelma on luonnosvaiheessa, ja siinä on esitetty lähtökohta-analyysien perusteella erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja nopeista parannuksista isompia investointeja vaativiin, rohkeisiin avauksiin. Vaihtoehtojen esittämisen tarkoituksena on se, että ne ovat riittävän erilaisia mahdollistaakseen kehityssuuntien tarkastelun ja niiden vaikutusten arvioinnin. Vaihtoehdot mahdollistavat luonnosvaiheen keskustelun ja palautteen keräämisen. Palautteen perusteella voidaan tehdä suunnittelua ohjaavat linjaukset ja viimeistellä lopullinen yleissuunnitelma-aineisto.

<u>Vuorovaikutus</u>

- Vuorovaikutuksen osalta kommentoitiin, ettei kaikilla ole mahdollisuutta osallistua kaikkiin tilaisuuksiin, ja että tilaisuuksia pitäisi olla siksi enemmän. Palautteen antamista pidettiin vaivalloisena erityisesti silloin, jos palautetta ei halua tai pysty antamaan digitaalisesti. Tilaisuudessa kerrottiin vaihtoehdoksi palautteen toimittaminen kirjeenä Tietotupaan. Keskustelussa todettiin, ettei Tietotuvan sijainti ole kaikille tuttu ja että palautteen toimittaminen edellyttää henkilökohtaista käyntiä paikan päällä.

Kaavoituksen vastaus: *Osallistaminen on tunnistettu työn hankinnan vaiheessa tärkeäksi osaksi työtä. Vuorovaikutustilaisuuksien järjestämisessä kaupungin apuna on ollut Kaskas Media, jolla on laaja kokemus kaupunkikehityshankkeiden osallistamisen järjestämisestä. Vuorovaikutustilaisuuksia on järjestetty hankkeessa useita sekä hankkeen alkuvaiheessa että nyt luonnosvaiheessa. Palautetta voi toimittaa kirjallisesti joko sähköpostitse tai kirjeitse, mikä on tavanomainen menettely suunnitelma-aineistojen nähtävilläolon yhteydessä.*